Ålands landskapsregering

Asiakirjan nimi	Kirjeen nro
LAUSUNTO	27 N3
Asian nro	Päiväys
ÅLR 2024/6671	7.10.2024

Viite
Vuoden 2025 kalastuskiintiöiden käsittely suuressa valiokunnassa

Yhteyshenkilö
Kalastusasiantuntija Tom Karlsson
Toimistopäällikkö Jenny Eklund-Melander

Suuri valiokunta

00102 EDUSKUNTA

Asia

Ahvenanmaan maakunnan hallituksen vuoden 2025 kalastuskiintiöitä koskeva kannanotto

Ahvenanmaan maakunnan hallitus kiittää saamastaan mahdollisuudesta kertoa näkemyksensä eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien asettamista vuodelle 2025 koskevasta neuvoston asetusehdotuksesta sekä ehdotuksesta Suomen kannaksi.

Maakunnan hallitus on tutustunut Kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) suosituksiin ja komission ehdotukseen neuvoston asetukseksi Itämeren kalastuskiintiöistä vuodelle 2025 ja osallistunut Suomen kantojen valmisteluun maa- ja metsätalousministeriössä.

Maakunnan hallitus on valmistelun aikana kertonut näkemyksensä maakuntaa koskevista kalastuskiintiöistä.

Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohen TAC

Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohen osalta maakunnan hallitus pitää myönteisenä sitä, että sekä Kansainvälinen merentutkimusneuvosto että komissio ovat arvioineet uudelleen aiempia kantojaan koskien leveyspiirin 59°30’ pohjoispuolista kalastusta. Kansainvälinen merentutkimusneuvosto mahdollistaa sekä kaupallisen että vapaa-ajan kalastuksen leveyspiirin 59°30’ pohjoispuolella samoin ehdoin kuin vuonna 2023. Suositusten mukaan alueella saa pyytää korkeintaan 40 000 lohta. Komissio ehdottaa, että kalastus voisi tapahtua Kansainvälisen merentutkimusneuvoston ehdotuksen mukaisesti, mutta kuitenkin niin, että ehdotetusta kiintiöstä vähennettäisiin vapaa-ajankalastuksessa pyydetyt lohet, raportoimattomat lohet ja vapauttamisen jälkeen kuolleet lohet. Näin lohen TAC olisi 34 787. Tästä määrästä Suomen osuus on 8 989, kun kiintiö jaetaan jäsenvaltioiden kesken suhteellisen vakauden perusteella.

Ehdotuksen mukaan TAC vahvistettaisiin vain sivusaaliille, lukuun ottamatta leveyspiirin 59°30’ pohjoispuolisia alueita, joilla hoitokalastusta saa harjoittaa sekä kaupallisesti että vapaa-ajanvietteenä 1.5. ja 31.8. välisellä ajanjaksolla neljän meripeninkulman sisällä.

Suomen ehdotetaan tukevan komission ehdotusta sekä pyrkimään säilyttämään EU:n tasolla velvoitteen siitä, että muut jäsenmaat sitoutuisivat entiseen tapaan tarvittavilta osin siirtämään käyttämättömäksi jääneitä lohikiintiöitä, jotta Suomen ja Ruotsin rannikkokalastus voitaisiin säilyttää Kansainvälisen merentutkimusneuvoston tieteellisten neuvojen mahdollistamalla tasolla. Samalla vihjataan, että kutemaan nousevien lohien pienentyneen määrän takia vuonna 2025 ei käytettäisi mahdollisuuksia lohikiintiön kasvattamiseen kiintiövaihdoilla. Lisäksi ehdotetaan, että Suomi pyrkisi siihen, että jäsenvaltiot sitoutuisivat olemaan siirtämättä kuluvan vuoden käyttämättömiä kiintiöitä.

Maakunnan hallitus tukee TAC:n asettamista Kansainvälisen merentutkimusneuvoston suosituksen ja komission ehdotuksen mukaisesti, mutta toteaa samalla, että vastaava kiintiö tarkoittaisi Ahvenanmaan osalta 752 lohen suuruista kiintiötä. Tämän suuruusluokan lohenkalastus ei mahdollista kaupallista kalastusta ja se voi pahimmillaan uhata ahvenanmaalaisen ammattikalastuksen olemassaoloa, sillä noin 60 prosenttia Ahvenanmaan varsinaisista ammattikalastajista on riippuvaisia lohisaaliistaan säilyttääkseen asemansa ammattikalastajina. Kutemaan nousevien lohien pienentyneen määrän takia maakunnan hallitus suhtautuu ymmärtäväisesti siihen, että Suomen ehdotetaan suhtautuvan varovaisesti mahdollisuuteen kasvattaa lohikiintiötään kiintiövaihdoilla, ja voi hyväksyä ehdotuksen. Samalla maakunnan hallitus muistuttaa, että Kansainvälinen merentutkimusneuvosto kirjoittaa suosituksissaan, että korkeintaan 40 000 lohen kiintiö koskee erityisesti Ahvenanmerellä ja sen pohjoispuolella tapahtuvaa kalastusta.

Maakunnan hallitus tukee eri kalastustahojen yhdenvertaista kohtelua lohenkalastuksen sääntelyssä.

Itämeren pääaltaan ja Suomenlahden silakan TAC

Itämeren pääaltaan ja Suomenlahden silakan osalta maakunnan hallitus toteaa, että komissio ehdottaa kiintiön korottamista reippaasti Kansainvälisen merentutkimusneuvoston suosituksen mukaisesti. Kansainvälisen merentutkimusneuvoston suositus on 95 340 ja 125 344 tonnin välillä. Kun siitä poistetaan Venäjän osuus, se on noin 83 880 ja 111 034 tonnin välillä. Komissio ehdottaa näistä alempaa rajaa, jolloin TAC olisi 83 881, josta Suomen osuus olisi 18 395 tonnia, eli 107,78 prosenttia edelliseen verrattuna.

Maakunnan hallitus kannattaa komission ehdotuksen mukaista kiintiötä, joka vastaa Kansainvälisen merentutkimusneuvoston suositushaarukan alaosaa. Muilta osin suhtaudumme kriittisesti siihen, että niin suositukset, kiintiöehdotukset kuin lopulliset

kiintiötkin vaihtelevat niin paljon vuodesta toiseen. Tämä ei hyödytä kalastuselinkeinoa, maissa toimivaa kalateollisuutta eikä kalakantoja. Maakunnan hallituksen mielestä pitäisi pyrkiä jatkuvuuden parantamiseen, mikä voisi tapahtua vaihtoehtoisten sääntelymuotojen avulla, esimerkiksi rauhoitusajoista ja rauhoitusalueista säätämällä.

Pohjanlahden silakan TAC

Kansainvälisen merentutkimusneuvoston Pohjanlahden silakan TAC:ia koskeva suositus tuli syyskuun puolivälissä, jonka jälkeen komissio täydensi aiempaa asetusehdotustaan epävirallisella asiakirjalla. Kansainvälinen merentutkimusneuvosto suosittelee 66 446–74 515 tonnin suuruista kiintiötä, ja komissio on päätynyt ehdottamaan 64 446 tonnin suuruista kiintiötä.

Maakunnan hallitus on ilmoittanut maa- ja metsätalousministeriölle tukevansa komission ehdotusta samalla kuin se myös tältä osin, samaan tapaan kuin Itämeren pääaltaan kiintiöistä päätettäessäkin, toivoisi tarkkaan harkittua maantieteellistä ja ajallista sääntelyä, jotta vältyttäisiin vuosittaisten kiintiöiden liian suurelta vaihtelulta.

Kilohailin TAC

Kilohailin osalta Kansainvälinen merentutkimusneuvosto toteaa suosituksessaan, että kalastusmäärän tulisi sijoittua 130 195 ja 169 131 tonnin välille (117 071–152 082 tonnia Venäjän osuuden vähentämisen jälkeen). Komissio on päätynyt ehdottamaan alarajalle sijoittuvaa kiintiötä, josta on vähennetty yksi tonni, eli 117 070 tonnin suuruista kiintiötä, mikä on 42 prosenttia kuluvan vuoden kiintiötä pienempi.

Suomen kannaksi ehdotetaan sitä, että Suomi kannattaisi kilohailikiintiön asettamista Kansainvälisen merentutkimusneuvoston neuvon ala- ja ylärajan välille.

Maakunnan hallitus on maa- ja metsätalousministeriölle antamassaan lausunnossa esittänyt, että kiintiön pienentäminen komission ehdotuksen mukaisesti vaikeuttaisi Itämeren pääaltaan silakkakiintiön kalastusta.

Itäisen turskan TAC

Itäisen turskan hoitokalastus on ollut kiellettyä vuodesta 2020. Myös vuodelle 2025 komissio esittää edelleen vain sivusaalista koskevaa kiintiötä, joka ehdotetaan supistettavaksi 191 tonniin, mikä vastaa vuonna 2023 raportoituja purettujen saaliiden määriä. Suomen osalta tämä tarkoittaa kiintiön supistamista kymmenestä kolmeen tonniin, kun kiintiö jaetaan suhteellisen vakauden perusteella.

Maa- ja metsätalousministeriö ehdottaa, että Suomi tukisi TAC:in asettamista vain sivusaaliille. Sivusaalis-TAC tulee asettaa riittävän korkealle tasolle, jotta sillä ei olisi vaikutusta muuhun kalastukseen. Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että kiintiöiden

käyttämisen kohdennetusti tutkimuskalastukseen tai vaihtoehtoisesti pienimuotoiseen kalastukseen tulisi olla mahdollista. Pyritään myös siihen, että jäsenvaltiot sitoutuisivat kiintiövaihtoihin.

Maakunnan hallitus kannattaa ministeriön TAC:eja koskevaa ehdotusta ja suhtautuu epäilevästi siihen, että käytettävissä olevan sivusaaliskiintiön pienentämisestä olisi jotain hyötyä. Aiempien kiintiöiden käyttöä tulisi analysoida paremmin. Ahvenanmaa ja Suomi ovat vuoden 2020 alusta harjoittaneet määrätietoista tieteellistä kalastusta, joka on osoittanut, että Ahvenanmeren turskan kehitys poikkeaa myönteisesti muusta Itämerestä. Tämä kalastus on johtanut siihen, että meidän saalistilastomme poikkeavat prosentuaalisesti muiden jäsenmaiden tilastoista, mikä tulisi ottaa huomioon. Lisäksi on otettava huomioon, että silakan kalastuksen lisääntyminen Itämeren pääaltaassa todennäköisesti lisää turskan sivusaaliita.

Maakunnan hallitus tukee sivusaaliskiintiön kohdennetun käytön jatkamista tieteellisiin tarkoituksiin ja tuo esiin tarpeen sille, että kiintiötä voitaisiin käyttää näihin tarkoituksiin myös kiintiövaihdosten avulla.

Yhteisymmärryksen saavuttamiseksi tarvittava neuvotteluvara

Maakunnan hallitus tukee ehdotusta neuvotteluvaran antamisesta kalastuksen sääntelystä sekä tarkoituksenmukaisista ja ajallisesti rajatuista rauhoitusajoista neuvottelemiseksi maamme kalastuselinkeinon edistämiseksi ja kalakantojen vahvistamiseksi.

Ministeri Jesper Josefsson

Toimistopäällikkö Jenny Eklund-Melander